

SAMOBORSKI LIST

Glasiilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 36.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70. za vanjske s poštarinom K 2. za inozemstvo K 2-25. Na pò i na cijelu godinu razmjerno više. Pojedini broj stoji 16 filira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
5. rujna 1909.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglasnom 10 fil. Za oglas, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Školski proračun.

(Glas iz kotara).

I.

Krajem sunčane godine sastavljaju općinska zastupstva kod svake općine proračun, u kojemu pod posebnim naslovom „Pučke škole“ odredjuju iznos, koji će se smjeti buduće godine izdati u nastavne svrhe. U školskom se proračunu zrcali duševna jakost općinskog zastupstva, te ljubav i sklonost njegova prema školi. Gorka je istina, da je proračun škole obično najmršaviji, jer su stavke uopće svedene na minimum, pače ispod njega na iznose, koji ne odgovaraju ni u kojem pogledu faktičnim potrebama.

Móramo sa žalošću konstatovati, da je i danas još mnogima često više stalo do oplemenjivanja svoga blaga, nego do valjana odgoja svoje rođene djece. U mnogim općinama votiraju općinska zastupstva po nekoliko stotina kruna za nabavu blaga koje dobre, čistokrvne pasmine u svrhu, da općinari dodju do što plemenitije pasmine. Hvalimo taj postupak, ali je sve to obzirom na istodobnu najveću nesklonost i najbezobzirniji nebah općinskog zastupstva prema školi, gdje se djeci oplemenjuje um i srce, svakako vrlo žalosna pojava.

U školskom proračunu nesamo da se pojedine stavke umanjuju i krnje, već se naprosto iz proračuna izbacuju. Time naravno nije općina ništa dobila, jer 200 do

300 K ne čini nikakve diference u sveukupnom proračunu. Glavno je, da škola osjeti, da je na teret općini i da dobije samo ono što je već najnužnije i za što joj se moraju izdavati direktni nalozi viših oblasti. I dok općinsko zastupstvo misli, da je skućenjem školskog proračuna učinilo općini veliku uslugu, činjenice dokazuju protivno. Razmotrimo samo metarmofozu školskog proračuna.

Za svaku školu sastavlja ravn. učitelj odnosno učitelj proračun uvrstivši u njega pojedine stavke sa iznosima, koji odgovaraju potreba iskazanim pod dotičnim stavkama. Tako sastavljeni proračun uzima u pretres općinski školski odbor, koji u prvom redu iz vlastite pobude i uvidjavnosti, a u drugom redu iz straha pred općinskim zastupstvom ruši i obara sve stavke, koje su uvrštene sa većim iznosom nego u prošlogodišnjem proračunu, kao i one, koje su nove. Ovako osakaćeni proračun dolazi pred općinsko zastupstvo. Tu se dakako proračun tako radikalno pročisti i provjetri, da ostane od njega samo sjena ili kostur.

Izbor zastupstva općine Podvrh.

Kako je prvi izbor ovoga zastupstva ukinut naredbom županijske oblasti, to se prekojučer 3. o. m. obavio ponovni izbor izbor je obavljen točno prema zakon. čl. XVI. od g. 1870. Zanimanje je bilo vrlo

veliko, kortešacija se bila osobito razmahala a borba žestoka kao nikada. Najjače su se isticala u izbornoj borbi sela Domaslovec, Otruševac i Podvrh, pa i svi gorski krajevi stupili su akciju, čiji žitelji slabo utjecahu kod prijašnjih izbora.

Rezultat ovog izbora znatno se promijenio prema ispadu ukinutoga izbora. Tako je na pr. kod prijašnjeg izbora bio izabran Stublin sa znatnom većinom protiv Janka Telišmana, koji je uložio utok protiv prvog izbora. Sad je izašao potonji golemom većinom i pobjedio svoga protukandidata Stublina. Ima sličnih slučajeva i više.

Izbor je počeo točno u 8 sati. Izbornom je činu predsjedao kot. pristav gosp. Bogdan Cvianović, a prisustvovali su mu od poglavarstva opć. Podvrh, gg. Simončić Pavlović i Novaković. Povjerenici su bili župnik Poppel i Lovro Čitarović.

Od velikog su poreza izabrani: Nikola Gunčić, Vid Stanić, Joso Klešćić, Alojs Župančić, Franjo Vlahović, Stjepan Komerički, Mijo Matijaščić i Vid Terkeš.

Od malog poreza: Tomo Devunić, Mato Koletić, Joso Kupres, Ivan Kuhtić, Ignac Lehpamer, Ignac Sujster, Petar Stengl, Mato Gunčić, Mirko Lukšić, Ivan Noršić, Franjo Poppl, Martin Svinjarić, Martin Horvat, Franjo Obranić, Martin Noršić, Janko Telišman.

Izbor je dovršen tek u 3 i pol sati poslije podne, jer je u to vrijeme posljedni glasovao, pošto je do tog časa bilo uvijek prisutnih izbornika, koji još nijesu glasali. Poslije toga je slijedilo zbrajanje predanih glasova, te je rezultat izbora proglašen u 5 sati. Najveći dio izbornika ostao je na biralištu do proglašenja izbora, što je također znak da je bio pobudjen velik interes.

Iz cehovskih vremena.

Izbor cehovskoga meštra i podmeštra.

Svaku godinu na onaj dan, na koji je cehu izručen privilegij, u ceh. skupštini, ima se obaviti izbor ceh. meštra i podmeštra. To se ima učiniti u nazočnosti ceh. povjerenika na ovaj način: Mešter ceha, koji je do toga dana obnašao čast imade položiti račun o primljenom i potrošenom novcu te sve pismenim dokazima potvrditi. Kad su svi računi pregledani i kad ceh. meštar preda ključe od ceh. škrinje, ceh. komisar kandiduje tri majstora za ceh. meštra.

Nema li nikakve tužbe na prijašnjeg ceh. meštra mora se svagda ovaj kao prvi kandidirati. Izbor se ima obaviti bez svake buke, te će se za meštra i podmeštra smatrati oni izabrani, koji dobiju najviše glasova. Novom ceh. meštru predaju se nato ključevi škrinje, a ceh. naredbe imadu se tom godom također pročitati.

Svaka cehovska škrinja mora da ima tri ključa, od kojih se jedan predaje ceh.

povjereniku, a druga dva ceh. meštru i podmeštru.

Novac, koji je unišao u ceh. blagajnicu „iz birshagih i kontrabandi“ može se sa znanjem povjerenikovim upotrijebiti za razne cehovske potreboće, za pomaganje siromašnih majstora i djetića, kad ih stigne bolest. Preostane li još novaca, obavijestit će o tome ceh mjesno poglavarstvo, koje može ovu svotu namijeniti za pobožne zaklade, zagovore ili za pomoć siromasima.

Cehmeštar je dužan o novcu polagati račun i za svakog tromjesečnoga sastanka i ako su računi pronadjeni u redu, izdat će mu se apsolutorij. Pronadje li se pak, da su računi netočni, predat će ih povjerenik poglavarstvu na daljnje istraživanje.

Radi održanja pravog reda u cehu ne smije se dopisivati s drugim cehovima u pitanjima, koja spadaju na čitav ceh, ako to nije pripočeno u skupštini, gdje se moraju i prispjeli dopisi pročitati i rastumačiti. S istog je razloga zabranjeno majstorima držati tajne pregovore u predmetima, koje može da riješi samo čitav ceh.

Izgoni i otpravljanje majstora iz mjesta

jednoga ceha u mjesto drugoga strogo su zabranjeni bez dozvole poglavarstvene.

Da se ne bude mogao nitko izgovarati te nije znao cehovskih ustanova, imaju se ove naredbe nesamo za svakoga sastanka pročitati, nego i predati u suglasnom prijepisu (Authentica copia) ceh. meštru. Ovaj će ih predati svakomu majstoru i djetiću bez svake pristojbe, da si ih pročita, a imaju se protumačiti i šegrtima, da se mogu po njima ravnati.

Svi se cehovi imaju držati točno ovih naredbi. Ipak se dopušta majstorima nekih struka, koji su i dosada imali neke osobne i vlastite običaje s obzirom na svoj zanat, da mogu ove i nadalje zadržati. No ovi se običaji moraju posebice složiti u pravila i ta moraju zadobiti prije potvrdu i pečat poglavarstva, nego li se mogu smatrati valjanima.

Poglavarstvo pak ima osobitu skrb primijenjivati tome, da se ne potvrđuju takovi običaji, koji se s duhom „opć. naredaba“ ne bi slagali.

B. T.

Do časa, dok ovo pišemo, nije uložen protiv izbora nijedan utok.

Domaće vijesti.

Našim pretplatnicima u Samoboru poslali smo ovih dana namire, pa ih lijepo molimo, da dužnu pretplatu namirite izvole. Ujedno molimo dužnike, koji nam duguju još za prvu polovinu ove godine, da zadovolje svoju dužnost. Naši vanjski pretplatnici primit će doskora poštanske doznacnice sa naznakom dugovine, a mi se nadamo, da će nam u najskorije vrijeme podmiriti zaostalu pretplatu, da ne bude prekidanja u otpremi.

Osobna vijest. Presvijetli gosp. podban Slavko pl. Cuvaj te njegova gospodja ostavili su u četvrtak Samobor, u kome su proboravili više od tri mjeseca na ljetovanju. Izaslanstvo lječilišnoga povjerenstva na čelu sa g. dr. Horvatom kao predsjednikom, pošlo je tom zgodom na kolodvor, gdje se je toplo oprostilo sa banovim zamjenikom, te njegovom obitelji. Presvijetla gospodja pl. Cuvaj, koja si je za vrijeme ovdašnjeg boravljenja stekla zasluga oko priredjenja zabava u dobrotvorne svrhe, primila je od povjerenstva krasan bouquet a mnogobrojnim cvijećem nadarile su je i nazočne odlične gospodje, koje su je sprovele na kolodvor. — I ovom prigodom naglasio je g. podban, kako mu je Samobor osobito omilio, te obećao, da će mu i ubuduće ostati vjeran ljetovišni gost.

Početak školske godine. U srijedu 1. rujna započela se nova školska godina s misom i sazivom Duha Svetoga. Ove će školske godine obučavati gg. učitelji i učiteljice i to u I. obospolnom godištu Katarina Katić, u II. god. dječaka Milan Lang, u II. god. djevojčica Marta Kovačević (namjesna učiteljica umjesto bolesne gđice Dragar), u III. obospolnom godištu Stjepan Kraljević, u IV. i V. godištu dječaka Bogumil Toni, u IV. i V. godištu djevojčica Marijana Andres.

Drugi pravni rigoroz položio je kot. šumar u Samoboru, gosp. Vaso Vučković. Cestitamo.

Ženska stručna škola u Samoboru. Samobor evo dobiva novi učevni zavod — žensku stručnu školu, koja će u našem mjestu biti jamačno radosno pozdravljena od roditelja, koji će moći u nju slati žensku djecu. Tu će se djevojčice osposobljavati za samostalnu privredu vlastitim radom, te pripravljati za praktični život u kući koji im je nuždan kao budućim domaćicama. Djevojčice ne će trebati slati u Zagreb, nego će moći i kod kuće stručnu školu svršiti, to više, jer će se zavod moći i proširiti prema potrebi, a u tom dogadaju će zem. vlada jamačno namjestiti i drugo učiteljsko lice o svome trošku kao što će iz zem. sredstava podavati temeljnu plaću i sada namještenoj učiteljici. Sadanja stručna škola smjestit će se privremeno u jednoj prostranoj sobi u I. katu općinske zgrade, koja je kupljena od ostavine pok. Betike Tomičić. — Da smo došli do ove škole u Samoboru, ide hvala g. kot. predstojniku M. Ključecu, koji je dao inicijativu, te se za stvar živo zauzeo, a onda naše trgovišno zastupstvo, koje je svom pripravnosti stvorilo zaključak za osnutak škole uvidjajući njenu potrebu u našem mjestu. Na drugom mjestu donosimo oglas trg. poglavarstva o upisavanju u stručnu školu; a o rezultatu upisa javit ćemo u idućem broju.

Pučko-ustaška razdobna prijava držat će se u Samoboru u mjesecu listopada i to 6. za općinu Podvrh, 7. za općinu Stupnik, 8. za općinu Samobor i Sv. Nedjelja, a 9. za opć. Sv. Martin.

Na ovogodišnju razdobnu prijavu imaju pridoći svi vojničko izvježbani pučko-ustaški obvezanici počevši od godišta rođenja 1875. i eventualno mladjeg do godišta 1867. kao i oni neizvježbani, te određeni za ine ratne službe.

Ljetovišnja sezona na izmaku. Sa 1. rujna, kad započinju svuda škole, ostavili su u najvećem broju naši ljetovišni i lječilišni gosti Samobor. Osim toga je i kišovito vrijeme učinilo svoje, a i odlazak glazbe djelovao je, da nam je trg, koji je uveče bio punat gostiju, prilično opustio. O ovogodišnjoj ljetovišnoj sezoni, te o socijalnim prilikama i materijalnoj probiti, koju je Samobor imao od gostiju, progovorit ćemo drugom zgodom opširnije. No već sada možemo ustvrditi, da je ova sezona bila unatoč z'im vremenskim prilikama najbolja dosada i po brojnosti i po otmenosti gostiju, koji su k nama došli na ljetovanje i liječenje. Sve to može naše gradjanstvo samo uvjeriti da je razvoj i napredak Samobora kao ljetovišta i lječilišta jedna jaka osnovica za njegovu bolju budućnost.

Promjena u hrv. franjevačkoj provinciji sv. Cirila i Metoda. Za samoborski samostan namješteni su: O. Akurzije Križan, president; o. Efrem Turk; o. Vid Vajdić. Brat laik. I. tercijer I. — U Jasku je premješten o. Bruno Bruša iz Samobora.

Trošak za lječilišnu glazbu. Kako smo već posljedni put javili, povedena je akcija, te se medju rodoljubivim našim gradjanstvom sabrala u posljedni čas lijepa svota od 474 K, da se njome pokrije manjak za glazbu. Budući da je općina proračunom zajamčila svotu od 2800 K, a 2200 K lječilišno povjerenstvo, to možemo danas javiti, da je potpuno trošak namiren, pošto je svota koja je unišla kroz lječilišne takse te dobrovoljnim prinosima gradjanstva dosegla potrebiti iznos od 2200 K.

Naknadno bilježimo, da je za lječilišnu glazbu darovao još g. Makso Skarek, trgovac, 4 K.

Sjednica trg. zastupstva sazvana je bila za subotu poslije podne. — Kako se nije odazvao pozivu dovoljan broj zastupnika, ureći će se ponovo sjednica u ovom tjednu.

Društvu za poljepšanje Samobora darovao je g. S C. 10 K.

Nagradjivanje stoke u Samoboru. Poznato je, kako je prošavše godine s lijepim rezultatom obavljeno nagradjivanje stoke u Samoboru. Da ovaka izložba stoke i nagrade mogu pobudno djelovati na racionalno timarenje i odgoj blaga u naših seljaka, to je eklatantno dokazano u onim kotarima, gdje se dosele s nagradjivanjem pokušalo. Kako doznajemo, predložit će naša kotarska oblast zem. vladi, da se i ove godine priredi izložba i nagradjivanje stoke u Samoboru, a mi se nadamo, da će ovaj prijedlog biti i prihvaćen na mjerodavnom mjestu. Na ovo nagradjivanje trebalo bi što prije upozoriti naše seljake, koji bi se na taj način intenzivnije pozabavili timarenjem svoga blaga.

Drvosječni i ogojni prijedlozi za godinu 1909—10. Ovih dana stigli su za sve uredjene zemljišne zajednice u ovom kotaru, te za šume trgov. Samobor drvosječni i ogojni prijedlozi odobreni po županijskom upravnom odboru.

Ovim je prijedlozima ustanovljeno, koliko se imade u ovoj godini drva posjeći, i šta se sve ima pošumiti.

Sama je sječa manje važna, dok pošumljenje, odnosno podizanje novih šuma igra u današnjim prilikama kud i kamo veću ulogu. Stoga ćemo se tim pitanjem, koje je za naše mjesto Samobor od neprocjenive važnosti, drugom zgodom opširnije pozabaviti.

Kradja. Arch Marija iz Velike Gorice služavka kod inž. Vladoja Pristera, sada stanujućeg u Samoboru, ukrala je na štetu svoga gospodara više komada rubenine. — Djelomično čin priznaje, te se predaje sudu.

Svinje za klanje mogu se, kako u Samobor javlja brzojavno zagrebačko gradsko poglavarstvo, dopremiti u Zagreb, ako su potpuno zdrave. Inače je za njih svaki drugi promet zatvoren radi zaraze.

Zatajlo nalaz. Franjo Sučić, seljka iz Kladija, pošao je sa svojim sinom, komu je 18 godina, u Zagreb na kraljevski sajam. Tu mu je sreća ili u njegovom slučaju nesreća poslužila da je našao novca 1400 K. Poveselio se Franjo Sučić krasnoj svoti i počeo odmah smišljati, kako će njime poplatiti svoje dugove i tako se riješiti teške brige, koja ga je tiskala u životu. Ne kazavši nikomu ništa, došao je kući i spremio novac u slamu, što se nalazila pod krovom koca u njegovu dvorištu. Medjutim je on sve malo po malo izvlačio novac i po svome smišljenom planu uplatio na više mjesta dugove. To je brzo upalo u oči; za stvar se zainteresovali i oružnici, koji su neki dan osvanuli na Sučićevu domu i odveli ga pred sud. Sučić je najprije tajio, da je bilo kakvi novac našao, a poslije je priznao ali se izgovara, da je novac našao njegov sin, koji nije znao da ga mora prijaviti redarstvu. Sučić je već potrošio 800 K, dok je 600 K nadjeno u slami.

Hrvatsko veselo kazalište Nikole Babića priredjuje danas u hotelu kod „grada Trsta“ svoju predstavu. Početak je u 8 sati uveče, a svršetak u 10 sati. U rasporedu imade više točki, a ravnateljstvo obećaje, da će prirediti ugodnu večer općinstvu. Cijena I. red 1 kruna. II. red 60 f.

Grom upalo sjenik. Za oluje i nevremena, koje je vladalo 22. kolovoza poslije podne udario je grom u sjenik braće Jurinac, seljaka u Rakitju, kbr. 17. Sjenik je stajao dosta osamljen, pak nije mogla vatra zahvatiti ostalih objekata. Kako se u času požara nije nalazio nitko od ukućana kod kuće, nije preduzeto gašenje. Šteta, prouzročena požarom, iznosi 250 K.

Jeftimbena rasprava za školu u Rakovpotoku održana je na licu mjesta u ponedjeljak. Voditelj je rasprave bio kot. predstojnik gosp. Milan Ključec, a kao tehnički izvjestitelj fungirao je inž. g. Vladoje Prister. Radnje su proračunane na 33.000 K., no najjeftiniji je nudilac tražio još nadoplatu od 10 posto. Prihvaćena je ponuda Stjepana Mikloušića, gradjevnog poduzetnika iz Jastrebarskog, koji je u našem kotaru već gradio školsku zgradu u Sv. Nedjelji, pak zgradu općine u Galgovu. Kako se sad gradjevna glavica mijenja za povišicu od 10 posto, to će se zastupstvo opć. Sv. Martin uteći deputacijom vladi za potporu kojom bi općina pokrila odnosni manjak.

Nezgodna. Joža Horvat-Puh, seljački momak iz Domaslovca, tovario je u Samoboru kamenje na kola. Pri tom mu se poslu jedan kamen izmakne i zgnječi prst na ruci. Pružena mu je odmah liječnička pomoć.

Svinjska zaraza ustanovljena je opet u Domaslovcu u 16 dvorova, te u Farkaševcu u 11 dvorova. Svinjski je promet već otprije iz cijele općine Podvrh obustavljen, te preduzete sve propisane veterinaro-redarstvene mjere. — Uredovni je veterinar kod te zgrade konstatovao, da žiteljstvo uporno bolest taj, od straha da ne bude promet sa svinjama i dalje obustavljan. Time se prouzročuje širenje bolesti u velikoj mjeri, jer seljaci bolesne svinje drže zajedno sa zdravima tjerajući ih na pašu i zatvorajući ih u istom prostoru. Ovo tajenje ide pače tako daleko, te i sam seoski starješina, kojemu je prva dužnost, da svaki slučaj oboljenja odmah najavi oblasti, tu svoju dužnost naprosto ignoruje. Iz ovih je uzroka opravdano uslijedila odredba, da uredovni veterinar pregleda zdravstveno stanje svinja po svjema selima i da predloži nužne mjere protiv širenja i tajenja zaraze.

DOPISI.

U Rudama, 1 rujna.

Propovijedaonica u župnoj crkvi. Vis. kr. zem vlada, odjel za bogobitvije i nastavu odredila je, da će dati sagraditi kao kolator rudarske crkve u godini 1910. novu propovijedaonicu u toj crkvi.

Budući da su Isusovci u Zagrebu sadašnj: lijepu svoju drvenu propovijedaonicu ljetos izmijenili novom dragocjenom kamenitom, to je rudarski župni ured zamolio visoku vladu, neka mu dopusti nabaviti tu lijepu propovijedaonicu iz Isusovačke crkve za rudarsku župnu crkvu.

Vis. kr. zemalj. vlada, odjel za bogoslovije i nastavu svojim otpisom od 5. kolovoza dopustila je rudarskom župnom uredu, da pomenutu propovijedaonicu preuzme, te ga uputila, kako će je na Rude otpremiti.

Rudarski župni ured ovih je dana tu propovijedaonicu na Rude dopremio, pa tako župna crkva na Rudama uz nove žrtvenike imade sada i lijepu novu propovijedaonicu.

Šport.

Športski klub „Sišmiš“ priredio je u ponedjeljak natjecanje u trčanju za prvenstvo kluba na 1800 m t. j. od raskršća Šmidhenove ulice i Topličke ceste do Šmidhenovog kupališta. Budući da su se natjecala samo trojica, to su postavljeni uvjeti, po kojima se natječe jedino za prvenstvo, a ostala dvojica dobiju drugu i treću nagradu samo u onom slučaju, ako stignu na cilj prije 8 časaka. Točno u 5 i 6 sati pušteni su trkači sa starta. Odmjerenim brzim tempom bježala su sva trojica prvih 1500 m gotovo u grupi. Uz put je bilo više šetalaca, prijatelja športa, koji su simpatično promatrali razvoj natjecanja. Vodstvo je od početka imao Reizer, Suklje za njim, dok je Šoić nešto zaostao. Posljednjih 300 m počelo je oštro bježanje i najednoć je dosada posljednji, Šoić, bio preko 25 m pred ostalom dvojicom. Što se više približavalo cilju to ga je Reizer počeo lovit, tako da je samo dvije sekunde iza Šoića preletio cilj, 20 sek. za njim došao je Suklje. Općinstvo, koje je na cilju čekalo, pozdravilo je natjecatelje i pobjednika, koji su odmah krenuli u kupalište, gdje su im udobne kabine Šmidhenovog kupališta podale takovu udobnost za odmor, kakovu mogu samo svjetski klubovi natjecateljima iza utrke prirediti. Rezultat je potom ovaj: Prvi Stjepan Šoić za 6 časaka 32 sek., drugi Nikica Reizer za 6 č. 34 sek., treći Fran Suklje za 6 č. 54 sek. — Iza odmora priredio je domaćina g. Lj. Smidhen natjecateljima i nazočnim klubovima kućnu zabavu, na kojoj je Šoić proglašen prvom kluba u trčanju, te su podijeljene svoj trojici nagradne kolajne, budući da je drugi i treći stigao čitavu minutu i više prije odredjenoga vremena, što je zaista lijepa brzina. Mil. gospodja Smidhen okitila je još posebice svakoga natjecatelja kitom cvijeća.

Gospodarstvo.

Uredjenje, odnosno krčenje živica, grmlja i šikara.

O tome je vlada izdala naredbu, iz koje vadimo:

Na oranicama, livadama i pašnjacima dozvoljeno je podizati i podržavati živice:

1. na granici prema državnim, zemaljskim i općinskim cestama, prema putevima, kojima prolazi stoka (u koliko takova zemljišta nijesu dovoljno zaštićena grabama ili jarcima od upada prolazećih životinja) te prema željeznicama;

2. oko zemljišta, na kojima vlasnici odnosno posjednici istih običavaju držati stoku na paši bez pastira.

Potonje vrste živica moraju zemljište tako omedjašivati, da stoje u cjelovitom savezu medju sobom i s udezbama za prolaz tako, da je pristup k tomu zemljištu moguć samo posebno udešenim prolazom.

Živice se smiju na kojegod vrsti zemljišta podizati samo tako, da svojom sjenom ne nanose štetu susjednoj kulturi drugoga vlasnika ili posjednika.

Nijedna živica ne smije biti šira i m od na najširem mjestu mjerera (bilo na podnožju, bilo na krošnji), niti viša od 1 m 20 cm.

Svaki vlasnik odnosno posjednik živice dužan je živicu u redu držati.

Sve živice, koje stoje na mjestu, gdje prema ustanovama nijesu dopustive, nadalje sve živice, koje stoje na dopuštenom mjestu ali nijesu cjelovite, t. j. prekinute su u svom savezu tako, da se može u ogradjeni prostor ulaziti mimo opredijeljeni prolaz — valja iskrčiti po njihovim vlasnicima odnosno posjednicima ili (ako stoje na dopustivom mjestu), postaviti u takovo stanje, da odgovaraju propisima ove naredbe sve to unutar roka, kojega će im nadležna kotarska oblast opredijeliti.

Sva polja (oranice, livade i pašnjaci), koja su obrasla grmljem ili šikarom, valja po njihovim vlasnicima ili posjednicima pročistiti, odnosno iskrčiti. Pritomu se mogu za hladovinu i plandišta nužna stabla ostavljati netaknuta. Na strminama imadu se ostavljati sustavno poredani nasloni (živice) od grmlja, koji će sprječavati oplavlivanje mekote.

Nije dovoljno šikaru i grmlje samo posjeći, već se moraju panjevi i žilje upravo izvaditi, — jer se inače šikara i grmlje iz panjeva jošte bujnije razvijaju. Najzgodnije vrijeme za krčenje je sušno ljeto i zima. U razdoblju između žetve i berbe, te poslije berbe do u čihu zimu — imade svaki gospodar vremena i zgođe za krčenje.

Iskrčene travnike, ako su veći, dobro je 1—2 godine zasijavati kojom okopavinom (kukuruzom ili korunom), a onda istom opet pretvoriti u travnik, zasijavši ih sa zobi ili drugom zgodnom bilinom, u koju se žasije djetelinsko i travno sjemenje ili trine od sijena s dobrih livada. Na zemljištima, koja su mokra bila (podvodna) pak su poslije iskrčenja osušena, dobro je gnijiti vapnom, da se otkisele (oko 10—20 metr centi negašenoga vapna na 1 katasralno jutro).

Ljetovinski i ljetilinski gosti.

U mjesecu kolovozu. (nastavak)

Arvai Sofija, trgovkinja, Karlovac — Bakić Kosta, trgovac Bjelovar. — Bakić Nikola, trgovac Bjelovar. — Čulić Josip, župnik, Vukovar (Srijem). — Carmelutti Vjekoslava, posebnica, Rijeka. Frank Gera, supruga odvjetnika, sa pjestinjom i dvoje djece, Zagreb. — Jankovec Dragutin zidar, Božjakovina. — Kutica Franjo, zidar, Lupoglava. Kell Jakob, posebnik, sa suprugom i djecom, Zagreb. — Korvin Josip, natporučnik, Paris. — Mandić I, trgovački putnik, Beč. Minić Ante, c. k. major, sa suprugom, Beč. Salčec Juro, zidar, Lupoglava. Stipan Stjepan, zidar, Lupoglava. — Štepec Stjepan, kapelan, Brdovec. — Stožir Barica, supruga zamjenika kr. držav. odvjetnika, Zagreb. Zmajić Agata barunica Sveto Ivanška. Beč. Herjavić Milan, tipograf, sa suprugom, Zagreb. — Sova Dragica supruga vijenčika sudb. stola, sa kćerkom, Zagreb.

Iskaz ljetovinskih gosti dostavlja nam redarstvo trg. opć. Ur.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Pogodarstvo slob. i kr. povoj. trgovišta Samobora.

Br. 2688.—1909.

U Samoboru, 3. kolovoza 1909.

Predmet: Ženska stručna škola.

OGLAS.

Naredbom kr. zem. vlade, odjela za bogoslovije i nastavu osnovana je u Samoboru ženska stručna škola.

Po ustrojnom statutu, školskom redu i naučnoj osnovi — svrha je ženskoj stručnoj školi, da djevojke: 1. osposobi za samostalnu privredu vlastitim radom, 2. pripravi za praktični život u kući. Tečaj u ženskoj stručnoj školi traje 4. godine. U pojedinim odjelima naučni je cilj, da učenice nauče toliko, koliko je potrebno, da mogu svojim radom, kao pomoćne radnice zasluživati svakidašnji kruh, ali svaki dio samo-

stalno postojeći kao radionica, može vještije učenice i tako dugo zadržati, dok ne budu osposobljene, da mogu otvoriti samostalne radionice. Trajanje nauka u pojedinim tečajevima nije dakle stalno odmjerenom, nego se ravna prema sposobnosti, vještini i postignutom uspjehu učenica.

Ženska stručna škola sastoji se iz dva tečaja i to a) tečaj za šivanje rubenine rukom i strojem, i b) tečaj za krojačenje.

U stručnu školu mogu biti primljene djevojke, koje su zadovoljile školskoj dužnosti i navršile barem 12 godina. U tečaj za krojačenje mogu biti primljene djevojke, kojima je najmanje 14. godina. Osim toga imadu dokazati dovoljnu vještinu u šivanju rukom i na stroju.

Za učenice, koje nijesu navršile 14 godina, a osim niže pučke škole nijesu polazile drugi koji zavod, obligatni su još predmeti: hrvatski jezik, računstvo i kućanstvo. Prostoručno risanje obligatno je za učenice svih tečajeva. Učenice stručne škole oproštene su od polaza opetovnice.

Učenice, kojima prilike ne dopuštaju boraviti cijeli dan u školi, mogu se upisati za manji broj sati drevne obuke, negoli je za dotični tečaj propisan.

Upisivanje u žensku stručnu školu preduzet će se u ponedjeljak, dne 6. rujna od 10 do 12 sati prije podne u prostorijama pučke škole.

Pozivaju se stoga roditelji, da ovaj za praktični život žene toliko potreban zavod što više upotrijebe i da kod upisa što brojnije sudjeluju.

Načelnik:
Čop.

Prodaje se dobrovoljno zidana kuća koja sastoji od 4 sobe, 2 velika podruma i ostalih razgrednih prostorija, velike zidane staje te baščom od jedne rahi. Nalazi se u Bregani na glavnoj cesti. Prikladno za irgovinu i gostionicu. Poblize upitati se u tiskari našega lista.

Vinske bačve

sasma nove iz hrastovine, razne veličine od 1—30 hl, prodaje

I. Levičar, Samebor,
Gajeva ulica 18.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kali i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpušta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom
JANKA FILIPCA SIN.

NESTLEOVO

BRAŠNO ZA DJECU

za dojenčad, rekonvalescente,

bolujuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mličko.

Bratara njegova djece besplatno kod NESTLE.

Beč i Bibersthesse 11.

Traži se služavka

za obitelj bez djece u Samoboru. -- Poblize u tiskari našeg lista.

Ivan Töpfer

gradjevni obrtnik u Samoboru
Obrtnička ulica,

preporučuje se slavnom općinstvu trga Samobora i okolici za izradbu svih gradjevni radnja i popravaka, gradjevni štednjaka uz jamstvo.

Cijene umjerene, podvorba solidna.

Trgovina STJEPAN ŠOIC

Rambergova ulica.

Veliko skladište dasaka, balvana (špiravaca) i inog gradjevni suhog drva kao i portlant-cementa vapna i trstike.

Stolari i poduzetnici uz snižene cijene.

Najfinije laštilo

za Box, Chevro i Lack-cipele, svježe uvijek na zalih. Kutija samo 20 fil.

Prazne kutije uzimam po 2 fil. natrag.

Pete od gume

najsolidnije i u svim veličinama i uz najjeftinije cijene.

Sve ovo kao i razne druge postolar-ske potrepštine i alati dobivaju se u trgovini koža

MAVRE NEUMANA

(Nastjednik Fileusa Jurčića)

Samobor, Rambergova ulica.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.
Utemeljeno godine 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica broj 2.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rijeka, Sarajevo, Spljet, Novisad i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom općine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba te prima uz povoljne uvjeti slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, b) osiguranja miraza, c) osiguranja životnih renta.
2. Pučka osiguranja na male glavnice bez liječničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).
2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sij-na itd.)

III. Protiv šteta od tuče.

IV. Staklenih ploča protiv razlupanja.

V. Protiv nezgoda svake vrste i zakonske dužnosti jamstva.

VI. Protiv provalne krađe.

VII. Protiv vodovodne štete.

Zadružna imovina u svim odjelima g. 1908. iznosi

K 1,871.752-25

Od toga jamčevne zaklade

K 1,000.000-00

Godišnji prihod pjemije s pristoj-

bama preko

K 1,024.042-87

Isplaćene odštete

K 3,437.743-37

Sposobni posrednici osiguranja i akviziteri primaju se uz vrlo povoljne uslove.

Kašalj

izliječi

tko

svoje zdravije voli.

6245 noš. ovjer. svjedodžbi dokazuje siguran uspjeh

Kaiserovih

pranih Karamela
za tri omorik.

Liječnici su ih prokušali i preporučili protiv kašlja, promoklosti, nahladama, sluzavosti, nahladi ždrijeta te kašlja hripavca. — Svježić po 20 i 40 fil., svežanj 80 fil. — Dobiva se kod

MIRKA KLEŠČIĆA

liječnica k zlatom anđjelu u Samoboru.

Rendes-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Nožo i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna reštauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratištar.

Chinoferrin jača slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabosti i bijedobolje.

Stan u I. katu

Rambergova ulica br. 13, sastojeci od 6 soba (četiri parketirane na ulicu) 2 kuhinje, i nuzgrednim prostorijama iznajmljuje se eventualno razdijeljeno od 1 rujna.

U istoj kući iznajmljuju se prizemio 2 dućanske prostorije. Upitati se u Rambergovoj ul. br. 7.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorene to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždjica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjske posudje

uz znatno snižene cijene.

Sa štovanjem

M. Škarek

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrenu, kinasrebrenu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.

(u palači I. hrvatske štedionice.

Podružnice: Rijeka, Piazza Adamich. Opatija, kraj Andjolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od športa, osvježuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiranje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 boci 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

liječnik „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg broj 2.

Dobiva se u Samoboru u liječnici M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

ukamačuje štedne uložke

sa čistih 4½%

ZAGREB.

Starčevićev dom.

(kraj državnoga kolektivora.)

Poslovnica za otpremanje osoba

iz radničkoga i seljačkoga staleža u prekomorske krajeve.

Preuzimanje putnika

I., II. i III. razreda sa najbržim i najsigurnijim parobrodima. Putovanje iz Havre u New-York za 6—7 dana sa brzim parobrodima franceskog parobrodarskog društva: „Compagnie Générale Transatlantique“ u Parizu i „Holland-Amerika Linijom“ preko Rotterdama, kojih parobrodi preplove more za 6—8 dana.

Otprema putnika iz Zagreba svakog ponedjeljka i subote.